

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تعهدنامه‌ی اصالت اثر و رعایت حقوق دانشگاه

تمامی حقوق مادّی و معنوی مترتب بر نتایج، ابتکارات، اختراعات و نوآوری‌های ناشی از انجام این پژوهش، متعلق به **دانشگاه محقق اردبیلی** می‌باشد. نقل مطلب از این اثر، با رعایت مقرّرات مربوطه و با ذکر نام دانشگاه محقق اردبیلی، نام استاد راهنما و دانشجو بلامانع است.

اینجانب حمیدرضادهقان دانش‌آموخته‌ی مقطع کارشناسی ارشد رشته‌ی روانشناسی گرایش عمومی دانشکده‌ی علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه محقق اردبیلی به شماره‌ی دانشجویی ۹۰۱۱۱۵۳۱۰۷ که در تاریخ ۹۲/۰۶/۱۹ از پایان‌نامه‌ی تحصیلی خود تحت عنوان مقاسه سبک‌های یادگیری و تسلط ربع‌های مغزی دانش‌آموزان عاقدس و ناتوان یادگیری دفاع نموده‌ام، متعهد می‌شوم که:

- (۱) این پایان‌نامه را قبلاً برای دریافت هیچ‌گونه مدرک تحصیلی یا به عنوان هرگونه فعالیت پژوهشی در سایر دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی داخل و خارج از کشور ارائه ننموده‌ام.
- (۲) مسؤلیت صحّت و سقم تمامی مندرجات پایان‌نامه‌ی تحصیلی خود را بر عهده می‌گیرم.
- (۳) این پایان‌نامه، حاصل پژوهش انجام شده توسط اینجانب می‌باشد.
- (۴) در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران استفاده نموده‌ام، مطابق ضوابط و مقرّرات مربوطه و با رعایت اصل امانتداری علمی، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در متن و فهرست منابع و مأخذ ذکر نموده‌ام.
- (۵) چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده یا هرگونه بهره‌برداری اعم از نشر کتاب، ثبت اختراع و ... از این پایان‌نامه را داشته باشم، از حوزه‌ی معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه محقق اردبیلی، مجوزهای لازم را اخذ نمایم.
- (۶) در صورت ارائه‌ی مقاله‌ی مستخرج از این پایان‌نامه در همایش‌ها، کنفرانس‌ها، سمینارها، گردهمایی‌ها و انواع مجلات، نام دانشگاه محقق اردبیلی را در کنار نام نویسندگان (دانشجو و اساتید راهنما و مشاور) ذکر نمایم.
- (۷) چنانچه در هر مقطع زمانی، خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن (منجمله ابطال مدرک تحصیلی، طرح شکایت توسط دانشگاه و ...) را می‌پذیرم و دانشگاه محقق اردبیلی را مجاز می‌دانم با اینجانب مطابق ضوابط و مقرّرات مربوطه رفتار نماید.

نام و نام خانوادگی دانشجو: حمیدرضادهقان

امضا

تاریخ ۹۲/۰۶/۳۱

دانشکده‌ی علوم تربیتی و روان‌شناسی
گروه آموزشی روان‌شناسی

پایان‌نامه برای دریافت درجه‌ی کارشناسی ارشد
در رشته‌ی روان‌شناسی گرایش عمومی

عنوان:

**مقایسه سبک‌های یادگیری و تسلط ربع‌های مغزی دانش‌آموزان عادی و ناتوانی
یادگیری**

استاد راهنما:

دکتر ناصر صبحی قراملکی

استاد مشاور:

دکتر عباس ابوالقاسمی

پژوهشگر:

حمیدرضا دهقان

شهریور-۹۲

دانشکده‌ی علوم تربیتی و روان شناسی
گروه آموزشی روان شناسی

پایان نامه برای دریافت درجه‌ی کارشناسی ارشد
در رشته‌ی روان شناسی گرایش عمومی

عنوان:

**مقایسه سبک‌های یادگیری و تسلط ربع‌های مغزی دانش آموزان عادی و ناتوانی
یادگیری**

استاد راهنما:

دکتر ناصر صبحی قراملکی

استاد مشاور:

دکتر عباس ابوالقاسمی

پژوهشگر:

حمیدرضا دهقان

ارزیابی و تصویب شده‌ی کمیته‌ی داوران پایان نامه با درجه‌ی

امضاء	سمت	مرتبه‌ی علمی	نام و نام خانوادگی
	استاد راهنما و رئیس کمیته‌ی داوران		ناصر صبحی قراملکی
	استاد مشاور		عباس ابوالقاسمی
	داور		نیلوفر

تابستان ۱۳۹۲

تقدیم به پدر و مادر عزیزم
خدای را بسی شاکرم که از روی کرم پدر و مادری فداکار
نصیبم ساخته تا در سایه درخت پر بار وجودشان بیاسایم و از
ریشه آنها شاخ و برگ گیرم و از سایه وجودشان در راه کسب
علم و دانش تلاش نمایم.

والدینی که بودنشان تاج افتخاری است بر سرم و نامشان دلیلی
است بر بودنم چرا که این دو وجود پس از پروردگار مایه
هستی ام بوده اند دستم را گرفتند و راه رفتن را در این وادی
زندگی پر از فراز و نشیب آموختند.

اکنون، با احترام فراوان برای این همه تلاش این عزیزان
این پایان نامه را به پدر و مادرم و اساتید عزیز تقدیم میکنم

امیدوارم قادر به درک زیباییهای وجودشان باشم

با تشکر....

سپاسگزاری:

سپاس و ستایش مر خدای را جل و جلاله که آثار قدرت او بر چهره روز روشن، تابان است و انوار حکمت او در دل شب تار، درفشان. آفریدگاری که خویشان را به ما شناساند و درهای علم را بر ما گشود و عمری و فرصتی عطا فرمود تا بدان، بنده ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت بیازماید.

باتقدیر و تشکر صمیمانه از زحمات استاد ارجمندم جناب آقای دکتر ناصر صبحی قراملکی که در کمال سعه صدر، با حسن خلق و فروتنی، از هیچ کمکی در این عرصه بر من دریغ نمودند و زحمت راهنمایی این رساله را بر عهده گرفتند؛

با تشکر از زحمات استاد صبور و با تقوا، جناب آقای دکتر ابوالقاسمی، که مشاوره این پایان نامه را بر عهده داشتند.

از استاد فرزانه و دلسوز؛ خانم نیلوفر میکائیلی که زحمت داوری این رساله را متقبل شدند؛ کمال تشکر و قدردانی را دارم

و با تشکر صمیمانه از دوستان عزیزم که مرا در اتمام این پایان نامه یاری نمودند.

نام خانوادگی دانشجو: دهقان	نام: حمیدرضا
عنوان پایان‌نامه: مقایسه‌ی مقایسه سبک‌های یادگیری و تسلط ربع‌های مغزی دانش‌آموزان عادی و ناتوانی یادگیری	
استاد (اساتید) راهنما: ناصر صبحی قراملکی استاد (اساتید) مشاور: عباس ابوالقاسمی	
مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد	رشته: روان‌شناسی
گرایش: عمومی	دانشگاه: محقق اردبیلی
دانشکده: علوم تربیتی و روان‌شناسی	تاریخ دفاع: ۹۲/۰۶/۱۹ تعداد صفحات: ۸۱
<p>چکیده:</p> <p>هدف پژوهش حاضر، مقایسه سبک‌های یادگیری و تسلط ربع‌های مغزی دانش‌آموزان عادی و ناتوان یادگیری بود. روش تحقیق از نوع علی-مقایسه‌ای است. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانش‌آموزان دختر و پسر عادی و ناتوان یادگیری دوره راهنمایی شهر اردبیل بود. نمونه پژوهش ۸۰ نفر (شامل ۴۰ دانش‌آموز عادی و ۴۰ دانش‌آموز ناتوان یادگیری) بود که به صورت نمونه‌گیری تصادفی چند مرحله‌ای انتخاب شدند، برای جمع‌آوری داده‌ها از آزمون هوش ریون، پرسشنامه سبک‌های یادگیری و پرسشنامه تسلط ربع‌های مغزی هرمن استفاده شده است و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از تحلیل واریانس چند متغیری (مانوا) استفاده شده است. نتایج این مطالعه نشان داد که بین دانش‌آموزان عادی و ناتوان یادگیری در سبک‌های یادگیری و همچنین تسلط ربع‌های مغزی تفاوت معنی‌داری وجود دارد. در ادبیات آموزشی این مطلب اثبات شده، یادگیری زمانی مؤثر است که کل مغز در فرایند یادگیری درگیر باشد به همین دلیل فعالیت‌های آموزشی باید به نحوی تنظیم شوند که از قابلیت‌های هر چهار سبک تفکر استفاده کنند.</p>	
کلید واژه‌ها: سبک‌های یادگیری، ربع‌های مغزی، ناتوانی یادگیری	

فهرست مطالب

صفحه

شماره و عنوان مطالب

فصل اول: عنوان فصل اول

- ۱-۱- مقدمه و بیان مسأله..... ۲
- ۲-۱- سؤالات اصلی پژوهش:..... ۳
- ۳-۱- فرضیات پژوهش:..... ۹
- ۴-۱- تعاریف مفهومی و عملیاتی متغیرها..... ۱۱

فصل دوم: مبانی نظری پژوهش

- ۱-۱- مقدمه..... ۱۴
- ۲-۲- چرا درک ناتوانی های یادگیری مهم است؟..... ۱۶
- ۳-۲- تعریف ناتوانی های یادگیری دشوار است..... ۱۷
- ۴-۲- چه تعدادی از افراد ناتوانی های یادگیری دارند؟..... ۱۹
- ۵-۲- انواع ناتوانی های یادگیری..... ۲۱
- ۶-۲- نارساخوانی..... ۲۲
- ۷-۲- اختلال ریاضی..... ۲۵
- ۸-۲- نارسانویسی..... ۲۷
- ۹-۲- سبب شناسی..... ۲۸
- ۱۰-۲- سبک های یادگیری..... ۳۲
- ۱۱-۲- تسلط ربع های مغزی..... ۳۹

فصل سوم: مواد و روش پژوهش

- ۱-۳- مقدمه..... ۴۹
- ۲-۳- روش شناسی..... ۴۹

فصل چهارم: نتایج و یافته های پژوهش

- ۴-۱- مقدمه..... ۵۳
- ۴-۲- یافته های جمعیت شناختی..... ۵۳
- ۴-۳- یافته های توصیفی..... ۵۴

فصل پنجم: نتیجه‌گیری و بحث

فهرست جدول‌ها

شماره و عنوان جدول	صفحه
جدول ۱-۱: نتایج میانگین، انحراف استاندارد مقایسه سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان با و بدون ناتوانی.....	۵۳
جدول ۱-۲: نتایج تحلیل واریانس برای مقایسه زیر مؤلفه‌های سبک‌های یادگیری، دانش‌آموزان با و بدون ناتوانی.....	۵۴
جدول ۱-۳: نتایج حاصل از اثر مقایسه سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان با و بدون ناتوانی یادگیری.....	۵۴
جدول ۱-۴: میانگین و انحراف استاندارد مقایسه ربع‌های مغزی دانش‌آموزان با و بدون ناتوانی یادگیری.....	۵۵
جدول ۱-۵: نتایج حاصل از آزمون مانوا مقایسه ربع‌های مغزی دانش‌آموزان با و بدون ناتوانی یادگیری.....	۵۶
جدول ۶: خلاصه مدل رگرسیون و مشخصه‌های آماری تسلط ربع‌های مغزی بر دانش‌آموزان با و بدون ناتوانی یادگیری.....	۵۶

فصل اول:

کلیات پژوهش

به جرأت می‌توان یادگیری را بنیادی‌ترین فرایندی دانست که در نتیجه آن، موجودی ناتوان و درمانده در طی زمان و در تعامل و رشد جسمی، به فردی تحول یافته می‌رسد که توانایی‌های شناختی و قدرت اندیشه او حد و مرزی نمی‌شناسد. تنوع بسیار زیاد و گسترش زمانی یادگیری انسان که به وسعت طول عمر اوست باعث شده است علی‌رغم تفاوت‌های زیادی که در یادگیری با هم دارند، برخی افراد در روند عادی یادگیری و آموزش دچار مشکل شوند. یک گروه از این افراد دانش‌آموزان مبتلا به ناتوانی‌های یادگیری هستند. ناتوانی یادگیری^۱ نوعی اختلال عصبی است که یک یا چند فرآیند روانی اصلی در یادگیری یا حرف زدن یا نوشتن را تحت تأثیر قرار می‌دهد. ناتوانی ممکن است خودش را در یک توانایی ناقص در شنیدن، اندیشیدن، حرف زدن، خواندن، نوشتن، هجی کردن یا محاسبات ریاضی بروز دهد (خدایاری، ۱۳۸۷). این دانش‌آموزان علی‌رغم داشتن هوش عادی قادر به تحصیل یا ادامه آن بدون بهره‌گیری از آموزش‌های ویژه نمی‌باشند (میلانی‌فر، ۱۳۸۴). بسیاری از نظریه‌پردازان یادگیری معتقدند که سبک یادگیری باید با سبک آموزش منطبق باشد تا حداکثر موفقیت در یادگیرندگان بدست آید (باستابل^۲، ۲۰۰۶). علاوه بر سبک‌های یادگیری عامل دیگری نیز در ترجیح شیوهی افراد برای پردازش اطلاعات و چگونگی درک آنها و جریان یادگیری تأثیر داشته باشد، سبک تفکر است، سبک تفکر یک رفتار عادی و متمایز برای کسب دانش، مهارت‌ها یا نگرش‌ها از طریق مطالعه یا تجربه می‌باشد و یا به عنوان شیوه‌ای است که فراگیران در یادگیری مطالب درسی خود به سایر شیوه‌ها ترجیح می‌دهند (اسمیت^۳، ۲۰۰۵؛ سیف، ۱۳۸۴). در این پژوهش به دنبال مقایسه تسلط ربع‌های مغزی و سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان عادی و ناتوانی یادگیری هستیم.

1. Learning disabilities
2. Bastabl
3. Smith

۱-۲- بیان مسأله

ناتوانی‌های یادگیری را اولین بار ساموئل کرک در سال ۱۹۶۳، برای توصیف گروهی از کودکان که در تحول زبان، گفتار، خواندن مهارت‌های ارتباطی دچار اختلال بودند پیشنهاد کرد و با این تعریف، کودکان معلول و از نظر حواس (مانند نابینایی و عقب ماندگی عمومی) را از کودکان ناتوان یادگیری گروه جدا کرد (مک شین و داکرال^۱، ۱۳۸۰).

ناتوانی‌های یادگیری این گونه هم تعریف شده‌اند: اختلال در یک یا چند فرآیند روان‌شناختی پایه که در فهم یا به کارگیری زبان، صحبت کردن و نوشتن دخالت دارند. این اختلال ممکن است خود را به صورت نقص در توانایی گوش کردن، فکر کردن، صحبت کردن، خواندن، نوشتن، هجی کردن یا عملیات ریاضی نشان دهد. این اصطلاح وضعیت‌هایی چون ضعف‌های ادراکی، آسیب مغزی، نارساکنشی جزئی مغز، نارساخوانی و زبان پریشی تحولی را شامل می‌شود، ولی مشکلات یادگیری ناشی از ضعف بینایی، شنوایی، حرکتی، عقب ماندگی ذهنی، اختلال هیجانی یا شرایط نامساعد محیطی، فرهنگی و اقتصادی را در بر نمی‌گیرد (لرنر^۲، ۱۹۹۲).

عوامل متعددی از جمله سبک یادگیری می‌تواند بر جریان یادگیری تأثیر داشته باشد، سبک یادگیری یک رفتار عادی و متمایز برای کسب دانش، مهارت‌ها یا نگرش‌ها از طریق مطالعه یا تجربه می‌باشد و یا به عنوان شیوه‌ای است که فراگیران در یادگیری مطالب درسی خود به سایر شیوه‌ها ترجیح می‌دهند (اسمیت^۳، ۲۰۰۵؛ سیف، ۱۳۸۴). دنیای کنونی چنان در حال پیشرفت و توسعه است که پژوهشگران و متخصصان آموزشی آن را بر آن داشته تا راه‌هایی بیابند که به وسیله آن بتوانند سرعت یادگیری را با سرعت پیشرفت هم گام کنند. انسان از راه یادگیری رشد می‌یابد و به توانایی‌های خود فعلیت می‌بخشد. در عصر حاضر که عصر سرعت و توسعه است برای اینکه بتوان اطلاعات را بهتر آموزش داد و از صرف وقت و هزینه جلوگیری کرد نیازمندیم که در امر آموزش به نحوه یادگیری دانش‌آموزان توجه شود (خنک جان، ۱۳۸۱).

1. M.k Shane & Dakral
2. lerner
3. Smith

بسیاری از نظریه‌پردازان یادگیری معتقدند که سبک یادگیری باید با سبک آموزش منطبق باشد تا حداکثر موفقیت در یادگیرندگان بدست آید (باستابل^۱، ۲۰۰۶). به اعتقاد کلب، در شیوه‌ی تجربه‌ی عینی، یادگیرنده بر احساسات خود متکی است و بیشتر از راه شهود یاد می‌گیرد و نسبت به امور انعطاف پذیری ندارد. افراد برخوردار از شیوه‌ی مشاهده‌ی تأملی اطلاعات را از زوایای مختلف بررسی کرده، و از طریق ادراک یاد می‌گیرند. در شیوه‌ی مفهوم سازی انتزاعی یادگیری از طریق تفکر منطقی صورت می‌گیرد و در شیوه‌ی آزمایشگری فعال، فرد از طریق انجام دادن کارها موفق به کسب یادگیری می‌شود. از ترکیب دو به دوی این چهار شیوه‌ی یادگیری چهار سبک یادگیری ایجاد می‌شود که عبارتند از سبک یادگیری واگرا^۲ (از ترکیب تجربه‌ی عینی و مشاهده‌ی تأملی بدست می‌آید)، سبک یادگیری جذب کننده^۳ (از ترکیب مشاهده‌ی تأملی و مفهوم سازی انتزاعی بدست می‌آید)، سبک یادگیری همگرا^۴ (از ترکیب مفهوم سازی انتزاعی و آزمایشگری فعال بدست می‌آید)، و نهایتاً سبک یادگیری انطباق یابنده^۵ (از ترکیب آزمایشگری فعال و تجربه‌ی عینی بدست می‌آید).

علاوه بر سبک‌های یادگیری عامل دیگری نیز در ترجیح شیوه‌ی افراد برای پردازش اطلاعات و چگونگی درک آنها و جریان یادگیری تأثیر داشته باشد، سبک تفکر است، سبک تفکر دیک رفتار عادت‌ی و متمایز برای کسب دانش، مهارت‌ها یا نگرش‌ها از طریق مطالعه یا تجربه می‌باشد و یا به عنوان شیوه‌ای است که فراگیران در یادگیری مطالب درسی خود به سایر شیوه‌ها ترجیح می‌دهند (اسمیت^۶، ۲۰۰۵؛ سیف، ۱۳۸۴).

راجر وُلکات اسپری و همکاران (۱۹۸۱)، موضوع تفاوت‌های عملکردی دو نیمه‌ی مغز را عنوان نمودند (اسپری^۷ و همکاران، ۱۹۶۴). در پی آنها پژوهشگران بسیاری از توانمندی‌های متفاوت نیمکره‌ها در درک و پردازش اطلاعات خبر دادند (کاپلان، ۱۹۸۱؛ لوی، ۱۹۸۳؛ رستاک، ۱۹۸۴؛ کانی و کانی، ۱۹۹۰

-
1. Bastabl
 2. Divergent Learning style
 3. Assimilative Learning style
 4. Convergent Learning style
 5. Accommodative Learning style
 6. Smith
 7. Speri

و دین ورینولدز^۱، (۱۹۹۷). تحقیقات نشان می‌دهند که هشت خصوصیت کلیدی تفکرشخصیتی مغزی وجود دارد که طرز تفکر و یادگیری ما را تحت تأثیر قرار می‌دهد. ما این قدرت و توانایی را داریم که قسمتی از مغزمان را که در شرایط خاصی نیاز داریم، روشن کنیم و به کار بگیریم. قسمت‌هایی از مغز ما بر قسمت‌های دیگر تسلط پیدا می‌کنند. مغز ما آنچنان انعطاف‌پذیر است که هیچ محدودیت ذاتی ندارد. تمام این خصوصیات به مغز کامل تأکید می‌کنند که همه به آن دسترسی دارند اما قسمت‌های خاصی از مغز بر قسمت‌های دیگر در تمایلات فکری و یادگیری تسلط پیدا می‌کنند (کالج میفلین هگتون^۲، ۲۰۰۸). ندهرمن از ترکیب تئوری نیمکره راست و چپ راجر اسپری، رابرت ارنستین^۳ (۱۹۹۷)، هنری میتزبرگ و میچائل گزانیکا^۴ (۱۹۹۸) با تئوری تثلیث مغز مک لین (مغز منطقی، مغز میانی و مغز اولیه) و ارتباطات فیزیکی بین نیمکره راست و چپ و رابطه بین قسمت‌های سربرال و لیمبیک مغز استفاده کرد تا مدل چهار ربعی از مغز را ارائه دهد (ندهرمن، ۲۰۰۸). ندهرمان پدر تکنولوژی تسلط مغز با تحقیق و تجارب خود به این نتیجه رسید که مغز نه فقط از جنبه فیزیکی بلکه از جنبه عملکردی نیز تخصصی شده است. وی معتقد است که افراد از نیم کره‌های مغز به یک شیوه و با فراوانی برابری استفاده نمی‌کنند. در واقع افرادی برای حل مسئله از حالت مسلط مغز خود استفاده می‌کنند؛ برای مثال فردی که مسئله‌ای را به صورت تحلیلی و یا با نگاه به آمار و ارقام حل می‌کند و آن را در داخل فرمول منطقی یا فرایندی متوالی قرار می‌دهد در حال استفاده از نیم کره چپ خود است؛ برعکس اگر فرد به دنبال الگوها و تصاویری باشد که تأثیرات حسی دربردارند و ادراکی شهودی از کل یک پدیده به دست می‌هند از نیم کره راست مغز خود استفاده می‌کند (به نقل از حائری زاده، ۱۳۸۰)، چرا که تناسب تدریس معلمان با سبک یادگیری دانش‌آموزان باعث تقویت انگیزه یادگیری و نیز پیشرفت تحصیلی می‌گردد (رسولی نژاد، ۱۳۸۵). ون واینن معتقد است که اگر معلمین روش پردازش اطلاعات فراگیران را بدانند و روش‌های آموزش خود را متناسب با آن تغییر دهند، یادگیری فراگیران افزایش می‌یابد (ون واینن^۵، ۱۹۹۷).

-
1. Kaplan, loe, rastak, kanidin & rinoldze
 2. Houghton Mifflin College
 3. Robert Ornstein
 4. Michael Gazzanniga & Henry Mintzberg
 5. Van Wynen.

حجم عظیمی از تحقیقات نشان از آن دارد که یکی از دلایل عمده‌ی افت تحصیلی عدم همخوانی سبک‌های یادگیری همچنین سبک تفکر ترجیحی یادگیرندگان با شیوه‌های تدریس و روش‌های ارائه‌ی محتوای آموزشی توسط یاد دهندگان و برنامه‌ریزان آموزشی می‌باشد (انتویسل، ۱۹۸۱؛ هانت، ایگل و کیچن، ۲۰۰۴؛ فلدرواسپورلین، ۲۰۰۵ مور، ۲۰۰۷).

لذا ما در این پژوهش در صدد پاسخ به این سوال کلی مقایسه تسلط ربع‌های مغزی و سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان عادی و ناتوانی یادگیری هستیم.

۱-۳- سؤالات پژوهشی

سؤال اصلی: آیا بین تسلط ربع‌های مغزی و سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان عادی و ناتوان یادگیری تفاوت وجود دارد؟

سؤالات فرعی:

- ۱- آیا دانش‌آموزان عادی و ناتوان یادگیری در تسلط ربع مغزی A تفاوت دارند؟
- ۲- آیا دانش‌آموزان عادی و ناتوان یادگیری در تسلط ربع مغزی B تفاوت دارند؟
- ۳- آیا دانش‌آموزان عادی و ناتوان یادگیری در تسلط ربع مغزی C تفاوت دارند؟
- ۴- آیا دانش‌آموزان عادی و ناتوان یادگیری در تسلط ربع مغزی D تفاوت دارند؟
- ۵- آیا بین سبک همگرا یادگیری دانش‌آموزان عادی و ناتوان یادگیری تفاوت وجود دارد؟
- ۶- آیا بین سبک واگرا یادگیری دانش‌آموزان عادی و ناتوان یادگیری تفاوت وجود دارد؟
- ۷- آیا بین سبک جذب کننده یادگیری دانش‌آموزان عادی و ناتوان یادگیری تفاوت وجود دارد؟

۸- آیا بین سبک انطباق دهنده یادگیری دانش‌آموزان عادی و ناتوان یادگیری تفاوت وجود دارد؟

۴-۱- اهداف پژوهش:

هدف اصلی: مقایسه‌ی تسلط ربع‌های مغزی و سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان عادی و ناتوان یادگیری.

اهداف فرعی:

۱- مقایسه‌ی دانش‌آموزان عادی و ناتوان یادگیری در تسلط ربع مغزی A.

۲- مقایسه‌ی دانش‌آموزان عادی و ناتوان یادگیری در تسلط ربع مغزی B.

۳- مقایسه‌ی دانش‌آموزان عادی و ناتوان یادگیری در تسلط ربع مغزی C.

۴- مقایسه‌ی دانش‌آموزان عادی و ناتوان یادگیری در تسلط ربع مغزی D.

۵- مقایسه سبک یادگیری همگرا دانش‌آموزان عادی و ناتوان یادگیری

۶- مقایسه سبک یادگیری واگرا دانش‌آموزان عادی و ناتوان یادگیری

۷- مقایسه سبک یادگیری جذب کننده دانش‌آموزان عادی و ناتوان یادگیری

۸- مقایسه سبک یادگیری انطباق دهنده یادگیری دانش‌آموزان عادی و ناتوان یادگیری

۵-۱- ضرورت و اهمیت پژوهش:

متأسفانه هر ساله تعداد زیادی از کودکانی که نارسایی‌های آموزشی دارند، به علت عدم دسترسی به کمک مناسب و اینکه مشکلات آموزشی آنها به خوبی شناخته نشده است، مورد درمان قرار نمی‌گیرند و محکوم هستند که بصورت نوآموز شکست خورده درآیند. تعداد زیادی از در مسایل درسی، مدرسه و

آموزش دارای مشکل (LD) این کودکان، به دلیل اختلال یادگیری می‌باشند. یکی از مشکلات دانش-آموزان دچار ناتوانی‌های یادگیری عصب روانشناختی / تحولی، کارکردهای اجرایی و توجه است (سیدمن^۲، ۲۰۰۶). که از جمله توانایی‌های مورد نیاز کودکان، در زمینه یادگیری دروس مدرسه است (کرک و همکاران، ۲۰۰۶). همچنین این دانش‌آموزان در کارکردهای حافظه مثلاً، نقص در حافظه کوتاه مدت و حافظه‌کاری و نقص خفیف در رمزگردانی و راهبردهای شناختی و فراشناختی اختلال دارند و به همین دلیل نیز در مورد حافظه این کودکان تحقیقات بسیاری شده است، هرچند این تحقیقات هنوز به یک دیدگاه جامع نرسیده‌اند.

ناتوانی یادگیری به دلایل گوناگونی مورد توجه دانشمندان و پژوهشگران قرار گرفته است. نخست آنکه این که اولین یا دومین فراوان را در دوران کودکی ونوجوانی داراست (شیوع ۲ تا ۲۰ درصد)، برای بسیاری از دانش‌آموزان مشکل قابل توجهی ایجاد می‌کند و دیگر اینکه بر عملکرد شناختی، اجتماعی، هیجانی، خانوادگی آنان و سپس در بزرگسالی بر عملکرد شغلی و زناشویی آنها تأثیر می‌گذارد و در نهایت به طور کلی باعث افت عملکرد تحصیلی و سطح کیفیت زندگی آنها می‌شود. ناتوانی یادگیری تنها به افت تحصیلی و اتلاف بودجه پایان نمی‌پذیرد، بلکه به سرزنش، تحقیر از جانب سایر دانش-آموزان، به وجود آمدن خود باوری ضعیف و کاهش عزت نفس آنها می‌انجامد و سلامت روانشان را به مخاطره می‌اندازد. این مشکلات از دانش‌آموز و مدرسه به خانه و خانواده نیز راه می‌یابد و اضطراب و ناخوشنودی را در هر فضای زندگی گسترش می‌دهد. حاصل این امر، آسیبی است که به بهداشت روانی فرد، خانواده و جامعه وارد می‌شود. تأثیر منفی این ناتوانی یادگیری بر جنبه‌های مختلف زندگی فرد اعم از وضعیت تحصیلی، شغلی، زندگی اجتماعی روابط بین فردی، و کندی یادگیری ومهارت‌های حل مسئله پایین می‌باشد (پاری^۳ و همکاران، ۲۰۰۲). شناسایی سبک یادگیری دانش‌آموزان ناتوانی یادگیری و همچنین تسلط ربع مغزی آنان و اینکه این دانش‌آموزان از چه نوع سبک یادگیری برای یادگیری مطالب استفاده می‌کنند و در جریان یادگیری از کدامین ربع مغزی استفاده می‌کنند، خود تا حدودی می‌تواند معلمان را در نحوه‌ی تدریس صحیح این دانش‌آموزان یاری نماید. با توجه به شیوع بالا و عوارض زیاد

1. Learning disabilities
2. Sidman
3. Pary

ناتوانی یادگیری در دانش‌آموزان لازم است که توجه ویژه‌ای به ناتوانی یادگیری شود. همچنین فقدان پژوهش در زمینه تسلط ربع‌های مغزی در دانش‌آموزان ناتوانی یادگیری و عادی موجب سخت‌تر شدن کار می‌شود در اختیار گذاشتن نتایج این پژوهش در محیط‌های مدرسه و مشاوره‌ای، فراهم سازی زمینه-ای برای تحقیقات بعدی از دلایل انجام این پژوهش می‌باشند.

۱-۶- تعاریف مفهومی و عملیاتی متغیرها

تعاریف نظری

ناتوانی یادگیری: ناتوانی یادگیری^۱ نوعی اختلال عصبی است که یک یا چند فرآیند روانی اصلی در یادگیری یا حرف زدن یا نوشتن را تحت تأثیر قرار می‌دهد. ناتوانی ممکن است خودش را در یک توانایی ناقص در شنیدن، اندیشیدن، حرف زدن، خواندن، نوشتن، هجی کردن یا محاسبات ریاضی بروز دهد (خدایاری، ۱۳۸۷).

دانش‌آموزان عادی: دانش‌آموزانی که از بهره هوشی عادی برخوردارند و برای ادامه تحصیل و انجام مهارت‌های خواندن و نوشتن و ریاضیات نیازمند به دریافت آموزش‌های ویژه نیستند.

دانش‌آموزان با ناتوانی‌های یادگیری: دانش‌آموزانی که از بهره هوشی عادی برخوردارند اما برای ادامه تحصیل و انجام مهارت‌های خواندن و نوشتن و ریاضیات نیازمند به دریافت آموزش‌های ویژه هستند.

ربع‌های مغزی: ندهرمن از ترکیب تئوری نیمکره راست و چپ راجر اسپری، رابرت ارنستین (۱۹۹۷)، هنری مینتزربرگ و میچائل گزانیکا (۱۹۹۸) با تئوری تثلیث مغز مک لین (مغز منطقی، مغز میانی و مغز اولیه) و ارتباطات فیزیکی بین نیمکره راست و چپ و رابطه بین قسمت‌های سربرال و لیمبیک مغز استفاده کرد تا مدل چهار ربعی از مغز را ارائه دهد، مدلی که امروزه با نام ربع‌های مغزی هرمن شناخته می‌شود.

1. Learning disabilities

سبک‌های یادگیری: سبک یادگیری یک رفتار عادت‌ی و متمایز برای کسب دانش، مهارت‌ها یا نگرش‌ها از طریق مطالعه یا تجربه می‌باشد و یا به عنوان شیوه‌ای است که فراگیران در یادگیری مطالب درسی خود به سایر شیوه‌ها ترجیح می‌دهند. سبک‌های یادگیری فرد به طور مستقیم انعکاسی از عوامل متعدد روانی و شناختی‌اند. همچنین این سبک‌ها روی آورد فرد را برای پاسخ به محرک‌های یادگیری مشخص می‌کنند (کرستو و دیناوا، ۲۰۱۰).

تعاریف عملیاتی:

دانش‌آموزان عادی: دانش‌آموزانی که در مدارس عادی مشغول به تحصیل‌اند.

دانش‌آموزان با ناتوانی‌های یادگیری: دانش‌آموزانی که پس از غربالگری کارشناسان مراکز اختلال یادگیری، علاوه بر تحصیل در مدارس عادی، خدمات ویژه از این مراکز نیز دریافت می‌کنند.

ربع‌های مغزی: نمره‌ای که فرد در پرسشنامه سنجش تسلط مغزی هرمن بدست می‌آورد.

سبک یادگیری: نمره‌ای که فرد در پرسشنامه سبک‌های یادگیری کلب بدست می‌آورد.